

Oostelijk West-Friesland Koggenland 2022/1

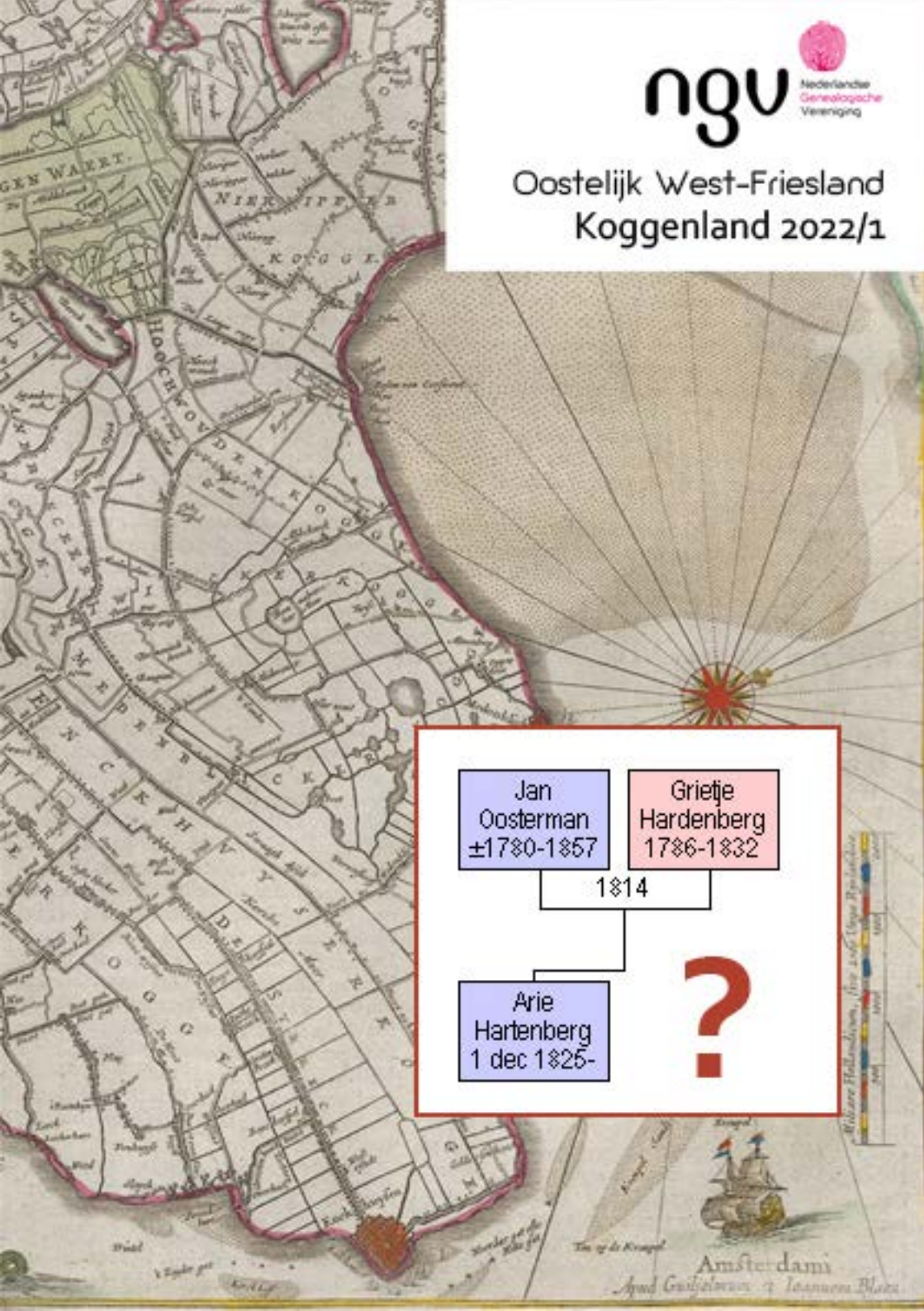
Jan
Oosterman
±1780-1857

Grietje
Hardenberg
1786-1832

1814

Arie
Hartenberg
1 dec 1825-

?

Vakgarage voor alle merken
www.Piethas.nl

Verkoop en Onderhoud
tegen scherpe prijzen

Piet Has Automobielen
Lageweg 25 1628 JS Hoorn
Telefoon: 0229-215416
Email: info@piethas.nl

Het oudste aandeel ter wereld,
uit 1606, ontdekt in 2010.

| Westfries Archief Regionaal Historisch Centrum voor West-Friesland

Als u op zoek bent naar uw voorvader, een bouwtekening van uw huis, een oude foto of een boek over de historie van de streek kunt u terecht in het Westfries Archief. In ons gebouw bewaren wij meer dan zes kilometer archiefstukken, kranten, kaarten, prenten en foto's betreffende de geschiedenis van West-Friesland.

U bent van harte welkom.

| Openingsstijden
www.westfriesarchief.nl

Blaauwe Berg 5c | 1625 NT Hoorn | Bezoekadres
Postbus 603 | 1620 AR Hoorn | Postadres
0229-282500 | Telefoon
info@westfriesarchief.nl | E-mail
www.westfriesarchief.nl | Internet

Omslag uit: *J. Blaeu's grooten atlas enz. 1648*

Tijdschrift
voor de afdeling
Oostelijk West-Friesland
van de Nederlandse
Genealogische
Vereniging

Koggenland

aflevering 2021/4
maart 2022
jaargang 37

NGV, het kennis- en informatiecentrum voor Familiekunde, Genetica en Heraldiek

Inhoud

Afdelingsagenda tweede kwartaal 2022.....	4
In dit nummer.....	4
Van de bestuurstafel.....	5
Voorjaarsvergadering NGV-OWF.....	6
Jaarverslag 2021 NGV afdeling Oostelijk West-Friesland	7
Financieel jaaroverzicht 2021.....	12
Verslag penningmeester.....	13
Rooster van aftreden bestuursleden NGV-OWF.....	14
Het echte werk begint in de archieven.....	14
Paleografie.....	16
70 jaar genealogie.....	18
Een huwelijk aan diggelen.....	19
Hoe blijft moeders achternaam bestaan?.....	20
Nieuws van het archief.....	24
Misschien zit hier iets voor u bij.....	26
Transcriptie van pagina's 16/17.....	28
Aan dit nummer werkten mee.....	28
In het volgende nummer.....	28
Mutaties.....	29

Redactie-adres
Ben H.T.J. Leek
Koperslager 41
1625 AK Hoorn

ISSN-nr. 0927-8443

Afdelingsagenda tweede kwartaal 2022

Hieronder vindt u de voorgenomen activiteiten aan voor het tweede kwartaal van 2022. De bijeenkomsten voor leden en belangstellenden vinden plaats in het Westfries Archief.

Als u een suggestie hebt voor een onderwerp dat aandacht verdient in een bestuursvergadering, dan kunt u dat via de mail aan onze secretaris (secretaris-owf@ngv.nl) laten weten.

Het bestuur houdt u via de nieuwsbrieven op de hoogte van de bijzonderheden van de activiteiten.

Datum	Activiteit
5 april	bestuur OWF
21 april	voorjaarsvergadering, met 10-minuten-praatje door Dick Waalboer
1 en 8 april	cursus Genealogie, door Dick Waalboer
13 mei	inloop Voorouderspreekuur
24 mei	bestuur OWF
25 juni	deelname aan Famillement in Amsterdam, samen met WFA en Westfriese Families
28 juni	bestuur OWF

In dit nummer

Over de aan het einde van het vorige nummer gestelde vragen leest u niets, omdat niemand gereageerd heeft.

Wel treft u de agenda voor de jaarvergadering aan en de daarbij behorende stukken. Verder het antwoord op een vraag over een familie Oosterman/Hardenberg. Geschiedenis in ruimere zin komt aan de orde in het verslag van de door Anne Doedens gehouden lezing over de maritieme conflicten tussen de Republiek en Engeland rond 1672. Ook van de lezingen die werden gepresenteerd door Dieuwertje Duin en door Klaas Bant vindt u een kort verslag.

Bovenstaande artikelen worden afgewisseld met de gebruikelijke rubrieken, zoals Nieuws uit het Westfries Archief en een paleografische tekst ter oefening.

Van de bestuurstafel

Hopelijk hebben we de restricties in verband met Covid-19 definitief achter ons gelaten en hoef ik er nooit meer over te schrijven. We hebben ons best gedaan om lezingen via Teams zo goed mogelijk te verzorgen, maar in het begin viel dat best tegen. Toch zullen we de lezingen ook in de toekomst vergezeld laten gaan van de mogelijkheid om deze thuis te volgen. Kunt u niet naar een bijeenkomst komen, dan kunt u altijd nog thuis bij ons aanwezig zijn.

We zijn weer met het voorouderspreekuur begonnen op vrijdag 11 maart van 14:00 uur tot 16:00 uur in het Westfries Archief. Graag willen we het voortaan in een iets andere vorm dan we gewend waren. Waar we eerst alleen als vraagbaak fungeerden, willen we nu ook de gevorderde onderzoeker uitnodigen om leuke vondsten en onverwachte successen te laten zien waarmee ook anderen weer op weg geholpen kunnen worden. U bent hierbij van harte uitgenodigd om na de zomer deel te nemen aan deze bijeenkomsten. Neem alvast contact op met Joke Ignjatovic secretaris-owf@ngv.nl.

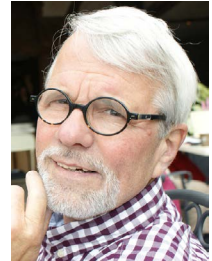
Op 17 februari vertelde ons lid Klaas Bant een heleboel over zijn genealogische ervaringen gedurende de zeventig jaar dat hij met genealogie bezig is. Het was de eerste avond sinds lange tijd dat er weer wat bezoekers aanwezig konden zijn. Jammer dat niemand er gebruik van gemaakt heeft. Toegegeven het was wel erg slecht weer met een behoorlijke storm. Mogelijk bleef u daarom thuis.

Op 17 maart vertelde Dieuwertje Duijn van Archeologie West-Friesland over 'een huwelijk aan diggelen'. Er waren iets meer bezoekers aanwezig, maar slechts 4 personen volgden de lezing via MS Teams. Voor beide bijeenkomsten een bijzonder mager resultaat. Laat u mij eens weten wat we beter moeten doen om uw belangstelling te wekken.

De laatste bijeenkomst voor dit seizoen zal op 21 april zijn. Dan is er een korte ledenvergadering, waarin u wordt gevraagd om de jaarstukken van de NGV al dan niet goed te keuren. Ook zal een nieuw mandaat gevraagd worden om namens onze afdeling de algemene ledenvergadering in Bunnik te bezoeken. Verder zal ik zelf een tien-minuten praatje houden, misschien iets langer. Komt u ook iets vertellen over uw onderzoek? Er zijn vast interessante en leuke dingen te melden. Mochten we u bij het maken van een PowerPoint presentatie van dienst kunnen zijn, dan doen we dat graag. Maar kom hoe dan ook!

Over Bunnik geschreven: het nieuwe hoofdbestuur, nu nog 4 personen, heeft de gang er in gezet en de NGV bestuurlijk en financieel gereanimeerd. Het zag er vorig jaar nog slecht uit, maar er is behoorlijk wat aangepakt, veranderd en verbeterd. Gelukkig maar, want door alle ellende op ICT-gebied, stond de vereniging er niet zo fraai voor. De laatste restjes van de oude situatie worden opgeruimd, zodat we weer vol goede moed verder kunnen.

Wel zal de vereniging veel meer naar buiten moeten treden en dat zal onze afdeling

ook moeten doen. Hoe we dit gestalte gaan geven, weten we nog niet. Mocht u ideeën hebben, mee willen werken aan verbetering van onze positie in de markt, dan bent u natuurlijk van harte welkom. Op de enorme genealogische kennis, die bij de leden aanwezig is, dienen we zuinig te zijn. Door deze kennis over te dragen aan aankomende genealogen kunnen we nieuwe leden voor onze vereniging aantrekken. Een groepje van drie personen buigt zich nu over de te voeren strategie van de NGV en over de organisatie van onze vereniging. 15 maart heeft u een e-mail ontvangen over de Toekomst van de NGV. Ook is u gevraagd om hierop te reageren. Dit kan nog tot 28 maart. We zijn benieuwd naar uw reacties.

*uw voorzitter
Dick Waalboer*

Voorjaarsvergadering NGV-OWF

Datum: 21 april 2022
Tijd: 19.30 uur
Plaats: Westfries Archief
Adres: Blauwe Berg 5c, Hoorn
Zaal open: 18.30 uur

AGENDA

1. Opening
2. Mededelingen en ingekomen stukken
3. Bespreking van het verslag van de digitale vergadering van 12 mei 2021 (zie Koggenland 2021 nummer 2)
4. Jaarverslag van de secretaris (zie bladzijde 7 en verder)
5. Financieel jaaroverzicht van de penningmeester (zie bladzijde 12 en verder)
6. Rooster van aftreden bestuursleden
7. Ontwikkeling van de afdeling OWF
 - a. Wensen en klachten van de leden
 - b. Uitbreiding met leden van de afdeling Den Helder en omstreken
8. Afdelingstijdschrift Koggenland
9. Programmaoverzicht van de lezingen van het seizoen 2022-2023
10. Rondvraag
11. Sluiting van de vergadering

PAUZE

10-minutenpraatje of langer door Dick Waalboer

Jaarverslag 2021 NGV afdeling Oostelijk West-Friesland

Woord vooraf

Evenals vorig jaar stond ook 2021 in het teken van het Covid-19. We begonnen het jaar tijdens een lockdown en in de loop van januari kwam daar de avondklok bij. Begin juni ging de samenleving weer open, zij het met beperkingen, maar na de vakantieperiode verslechterde de situatie weer en wisselden beperkende maatregelen en versoepelingen elkaar af. We sloten het jaar af zoals we het begonnen waren: tijdens een lockdown. De maatschappij zat het grootste deel van het jaar op slot, wat ook zijn weerslag had op ons verenigingsleven.

Bestuur

De samenstelling van en de taakverdeling binnen het bestuur is in 2021 ongewijzigd gebleven.

- * Dick Waalboer: voorzitter, webredacteur en redacteur Koggenland
- * Joke Ignjatovic: secretaris en opvang nieuwe leden
- * Ben Leek: notulist en hoofdredacteur Koggenland
- * Marijke van Teunenbroek-Land: organisatie lezingavonden, werkgroep bibliotheek en beheer digitale helpdesk
- * Henk Flierman: penningmeester en facebook

De vacature van een algemeen bestuurslid voor communicatie en PR is ook dit jaar niet opgevuld. De zittende bestuursleden nemen de taken waar.

Alle 9 bestuursvergaderingen vonden plaats via Skype en later via Teams. Tussen de vergaderingen door onderhielden de bestuursleden contact via Skype/ Teams, de e-mail en de telefoon.

Afdelingsvergaderingen OWF

Jammer genoeg was het ook dit jaar niet mogelijk fysieke bijeenkomsten met de leden te organiseren en heeft het bestuur gebruik gemaakt van de mogelijkheden die de techniek biedt. In Koggenland nummer 1 werden het financieel overzicht en het jaarverslag over 2020 gepubliceerd met het verzoek aan de leden daarop te reageren. Op 12 mei werd de leden tijdens de voorjaarsvergadering via Teams nog de kans geboden het bestuur te corrigeren. De opkomst was teleurstellend: slechts acht leden woonden de bijeenkomst bij.

Ook de najaarsvergadering vond langs digitale weg plaats en wel op 23 september, met tegenvallende opkomst: er sloten zeven leden aan. Twee leden hadden wel belangstelling maar waren verhinderd. In de vergadering heeft Dick Waalboer onder meer een overzicht gegeven van de ontwikkelingen binnen het NGV en vragen van de aanwezigen daarover beantwoord.

Vergaderingen met het hoofdbestuur

In de najaarsvergadering van onze afdeling zijn de leden akkoord gegaan met de verlenging van het mandaat van de afdelingsafgevaardigde Dick Waalboer. In 2021 stonden de bijeenkomsten met het hoofdbestuur overwegend in het teken van de ICT en de financiële situatie van het NGV. In het eerste halfjaar geraakte het NGV in een bestuurlijke impasse, waar het hoofdbestuur uitgebreid over heeft gerapporteerd via de (extra) nieuwsbrieven. In juli is er een ad interim hoofdbestuur benoemd dat voortvarend aan de slag ging om de moeilijke situatie het hoofd te bieden. De nieuwe kascommissie, waar Dick Waalboer lid van is, steekt veel tijd en energie in het op orde brengen en controleren van de cijfers over 2019, 2020 en 2021. Deze werkzaamheden lopen door in 2022.

Financiën

Voor een verslag over de begroting, de inkomsten en de uitgaven in 2021 verwijzen wij naar het separate jaaroverzicht van onze penningmeester Henk Flierman.

Onze leden

We begonnen 2021 met 115 leden en 8 bijkomende leden, in totaal 123. Op 31 december telde de afdeling 103 leden en 8 bijkomende leden, dus totaal 111, wat neerkomt op een verlies van 12 leden. Landelijk gezien is de NGV 420 leden kwijt geraakt.

In het afgelopen jaar hebben we contact gezocht met leden die opgezegd hebben om te achterhalen wat de reden van de beëindiging van hun lidmaatschap is. Een reden was dat na vele jaren onderzoek de genealogie voltooid is.

Ook is als reden opgegeven dat de hoge leeftijd reden om de NGV te verlaten. Tot nu toe hebben we geen afkeurende reacties ontvangen. Daarentegen heeft ook niet iedere opzegger de moeite genomen onze vraag te beantwoorden.

De bestaande leden vragen we met regelmaat naar hun mening en wensen met het doel onze activiteiten daarnaar te richten. We geven de moed niet op en hopen in 2022 meer respons te krijgen dan we in 2021 mochten ontvangen.

Ondersteuning van het bestuur

Helaas lagen veel activiteiten binnen de afdeling het grootste deel van het jaar stil, maar wanneer het verenigingsleven weer op gang komt, dan kan het bestuur in ieder geval rekenen op de ondersteuning van de hieronder genoemde leden.

Bibliotheek: Gerri Kind-Renskers, Tiny Kraakman-de Jong en Bert Houter

Lezingen: Marja Waalboer, Remko Ooijevaar

Voorouderspreekuur: Remko Ooijevaar, Klaas Bant

Het afdelingsblad Koggenland

Ons afdelingsblad kampt regelmatig met een gebrek aan kopij. Jarenlang vragen om kopij en uitdragen van de visie achter en de functie van een afdelingsblad leveren nauwelijks enige medewerking van de leden op. Het bestuur worstelt met de vraag wat onze leden ervan weerhoudt (delen van) hun onderzoek te delen met hun medeleden.

Alle nummers van Koggenland zijn inmiddels gedigitaliseerd en klaar voor raadpleging op onze afdelingspagina van de NGV-website. Als gevolg van de ICT-problemen binnen het hoofdbestuur namen de werkzaamheden aan de landelijke website het hele jaar 2021 in beslag, waardoor de afdelingspagina niet beschikbaar was.

We hopen dat de NGV-site in het eerste kwartaal van 2022 weer in de lucht is, zodat we spoedig daarna onze afdelingspagina kunnen vullen. Binnen het bestuur houden Dick Waalboer en Joke Ignjatovic zich daarmee bezig.

Nieuwsbrieven OWF

In 2021 zijn er 11 Nieuwsbrieven naar de leden verzonden.

Lezingen

De pandemie heeft ook in 2021 roet in het eten gegooid, waardoor de geplande lezingen moesten worden afgezegd, omdat door de maatregelen onze gebruikelijke locatie bij het Westfries Archief niet beschikbaar was. Een externe locatie kwam niet in aanmerking omdat de kosten daarvan niet opwogen tegen de verwachte opkomst. Daarnaast wilde het bestuur geen enkel risico nemen wat betreft eventuele besmetting van de leden met Covid.

Toen aan het einde van het jaar de regeringsmaatregelen het toelieten dat de zaal van het WFA weer beperkt gebruikt mocht worden, is er op 4 november een lezing georganiseerd. De heer J. Broekhuizen sprak over 'Sporen van Sinjoren'. Een beperkt aantal leden mocht de lezing in het archief bijwonen. Twee leden hebben van die mogelijkheid gebruik gemaakt en elf leden hebben de lezing via Teams gevolgd. De reacties van de deelnemers waren overwegend positief. Hoewel de opkomst tegenviel, heeft het bestuur besloten door te gaan met het digitaal uitzenden van lezingen en zich toe te leggen op de verbetering van de technische kwaliteit daarvan.

Lezingen door bestuursleden

Dick Waalboer heeft op 3 mei een voordracht gehouden in de bibliotheek van Medemblik. De bijeenkomst over GensDataPro in december is niet doorgegaan wegens te weinig belangstelling.

Beginnerscursus Genealogie

De cursus Genealogie kon in oktober en november doorgang vinden, met inachtneming van de maatregelen rond Covid-19. Dick Waalboer heeft zoals gebruikelijk de cursus geleid.

Voorouderspreekuur

In 2021 hebben er geen voorouderspreekuren plaatsgevonden, niet op locatie en niet digitaal. Het bestuur is voornemens begin 2022 te onderzoeken op welke wijze deze spreekuren nieuw leven kan worden ingeblazen.

Cultuurmarkt

Hoorn

Het bestuur was in september 2021 niet in de gelegenheid om deel te nemen aan de Kunst- en Cultuurmarkt in Hoorn.

Famillement

Famillement, het grootste familiegeschiedenisevenement van Nederland, kon ook in 2021 geen doorgang vinden. Als het evenement in 2022 doorgaat, zal onze afdeling samen met het WFA en Westfries Families een stand inrichten.

Samenwerking met het Westfries Archief

Het WFA is, tegen een vergoeding, onze gastheer bij bijeenkomsten. Samen met enkele leden van de afdeling, helpen de bestuursleden bij de digitalisering van de collectie, in het archief of thuis achter de computer. Dick Waalboer is regelmatig met iemand van het WFA op pad om een lezing of voorlichting te geven over genealogie. Deze activiteiten worden in 2022 voortgezet. Zie ook het kopje 'Famillement'.

Activiteiten tijdens de lockdown

Evenals in 2020 zat ook in 2021 de samenleving het grootste deel van het jaar op slot. Gezien de tegenvallende respons in 2020 heeft het bestuur in 2021 geen activiteiten georganiseerd.

Publiciteit

Evenals in het voorgaande jaar is er door het wegvallen van activiteiten en evenementen weinig tot geen gelegenheid geweest om aan de naamsbekendheid te werken. Met ongeduld ziet het bestuur uit naar het moment dat de landelijke NGV-website helemaal op orde is en ook de afdelingspagina's weer naar behoren werken, zodat langs die weg de publiciteit weer opgepakt kan worden.

Bibliotheek

Als gevolg van de tijdelijke sluiting van het Westfries Archief, waar onze bibliotheek zich bevindt, was het voor de leden niet mogelijk de collectie te raadplegen en boeken te lenen. Ook de leden van de Werkgroep Bibliotheek konden voor hun werkzaamheden niet in het archief terecht en zijn uitgeweken naar een thuiswerkplek.

Tot slot

Covic-19 heeft ons ook in 2021 flink parten gespeeld, naast de onrust over de bestuurscrisis. Gelukkig is er in de tweede helft van 2021 een nieuw hoofdbestuur aangetreden, dat voortvarend de problemen het hoofd biedt. Ook is een aantal leden enthousiast aan de slag gegaan om de landelijke website te herstellen en de opbouw van de afdelingspagina's voor te bereiden.

Het bestuur van OWF heeft er vertrouwen in dat de vereniging in 2022 de problemen achter zich kan laten en zich weer kan bezighouden met de primaire doeleinden. Er is inmiddels een commissie in het leven geroepen die zich buigt over de vraag welke koers het NGV moet volgen om weer te kunnen groeien en (jong) publiek aan te spreken.

We hopen dat onze leden in het afgelopen jaar geen persoonlijke schade van het virus hebben ondervonden en spreken de wens uit voor gezondheid voor onze leden, onze vereniging en onze afdeling Oostelijk West-Friesland, in het vertrouwen dat de pandemie zijn kracht verliest zodat we elkaar in de loop van 2022 weer kunnen ontmoeten en begroeten.

Joke Ignjatovic
secretaris
december 2021

GensDataPro3.x is een computerprogramma voor Windows waarmee genealogische informatie vastgelegd kan worden. Hierin zijn naast persoonsgegevens registratiemogelijkheden opgenomen voor DNA-HAPLO-codes.

De licentie voor een volledige versie kost € 60,00.

Leden ontvangen korting, na aflevering van de bestelling wordt € 10,00 teruggestort.

Upgrade van 2.9 naar 3.0 is te verkrijgen voor € 20,00. Zie <https://ngvledenservice.nl/product-categorie/ls-gensdatapro/>

Financieel jaaroverzicht 2021

				
JAAROVERZICHT 2021		afd. Oostelijk West-Friesland		
Omschrijving				
Inkomsten				
	Saldo spaar-/ asd-rekening per 1 jan. 2021			€ 250,66
1	Saldo betaalrekening per 1 jan. n.v.t.			€ -
2	Saldo kas per 1 jan. 2021			€ -
	Saldo			€ 250,66
Uitgaven		Begroting	Werkelijk	Verschil
1	Zaalhuur	€ 600,00	€ 584,02	€ 15,98
2	Sprekers	€ 1.000,00	€ 90,00	€ 910,00
3a	Afdelingstijdschrift drukkosten e.d.	€ 240,00	€ 299,75	€ -59,75
3b	Afdelingstijdschrift verzendkosten	€ 100,00	€ 19,20	€ 80,80
3c	Afd. tijdschrift saldo ontvangsten en div.uitg.	€ 75,00	€ -	€ 75,00
4	Bestuurskosten	€ 250,00	€ 187,06	€ 62,94
5	Promotie-activiteiten	€ 300,00	€ -	€ 300,00
6	Bibliotheek e.d.	€ 100,00	€ -	€ 100,00
7	Diversen, cursus ngv-owf	€ 180,00	€ 523,33	€ -343,33
		€ 2.845,00	€ 1.703,36	€ 1.141,64
	Totaal uitgaven			€ 1.703,36
	inkomsten cursus ngv	€ -	€ 560,00	€ -560,00
	inkomsten advertenties	€ -	€ 200,00	€ -200,00
			€ 760,00	
	Totaal inkomsten			€ -760,00
	mutatie HB 2020 tlv ASD rekening			€ -250,66
	opbrengst cursus ngv-owf tgv ASD rek.			€ 36,67
	saldo grootboekmutatiekaart 31-12-2021			€ 980,03

Verslag penningmeester

Het financiële verslag van onze afdeling OWF over 2021 is eigenlijk niet meer dan een overzicht van inkomsten en uitgaven aan de hand van de grootboekmutatiekaarten van de landelijk penningmeester van de NGV. Bijgaand weergegeven in een gebruikelijk jaaroverzicht. De door de afdeling vastgestelde begroting 2021 geschiedde onder het gesternte van een voor de landelijke NGV bestuurlijk en financieel zeer moeilijke periode.

De landelijke begroting 2021, waar de afdeling OWF deel van uitmaakt werd deels gered door de ontvangst van een legaat, de tijdelijke inzet van de spaarrekeningen van de afdelingen en het openbreken van oneigenlijke contracten.. In (extra) de NGV-nieuwsbrieven van het hoofdbestuur bent u daar het afgelopen jaar uitgebreid over geïnformeerd. Zorgen om de structurele uitgaven blijven er niettemin. Het is aan de landelijk penningmeester om het financieel jaarverslag over 2021 van de NGV te presenteren aan de Algemene Vergadering (AV) voor het verkrijgen van decharge.

Vanwege Covid-19 en de RIVM-maatregelen zijn er online 'Teams bijeenkomsten' geweest en zijn de belangrijkste OWF uitgaven die van onze periodiek Koggenland (€318,95), cursus (€523,33), zaalhuur WFA (€584,02), en enige bestuurlijke kosten (€187,06). De inkomsten bestonden uit de bijdrage van cursisten en de advertentiebijdragen. Zie ook het Jaaroverzicht 2021. Een door de AV benoemde kascommissie controleert de inkomsten en uitgaven die lopen via de NGV-bankrekening van de landelijke penningmeester. De NGV-afdelingen hebben geen eigen bankrekening meer sinds 2020.

Henk Flierman
penningmeester

A square logo with a light blue border. Inside the square, the text 'ontdek' is written in a black, lowercase, sans-serif font. Below it, the word 'jouw' is written in a pink, lowercase, sans-serif font. At the bottom, the word 'verhaal' is written in a black, lowercase, sans-serif font.

ontdek
jouw
verhaal

Rooster van aftreden bestuursleden NGV-OWF

Zoals gepresenteerd tijdens Voorjaarsledenvergadering OWF op 11 april 2019

Voorzitter	2018	2021
Secretaris	2019	2022
Penningmeester	2017	2020
Bestuurslid lezingen	2016	2019
Bestuurslid PR	2017	2020
Algemeen bestuurslid/hoofdredacteur	2016	2019

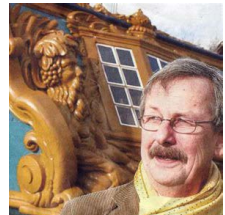
Stand 20 april 2021, na stilzwijgende verlenging

Voorzitter	2021	2024
Secretaris	2019	2022
Penningmeester	2020	2023
Bestuurslid lezingen	2019	2022
Algemeen bestuurslid/hoofdredacteur	2019	2022
Bestuurslid PR	vacature	

Het echte werk begint in de archieven

Deze uitspraak van dhr. Anne Doedens tijdens zijn aan de leden van OWF digitaal aangeboden lezing vanuit het WFA op 13 januari 2022 staat symbool voor zijn aanpak als historicus. Altijd op zoek gaan naar de feiten, liefst alle feiten die je in alle mogelijke archieven kunt vinden. Daarna kun je pas echt het verhaal gaan vertellen, waarnaar je op zoek was!

Anne Doedens is gespecialiseerd in zeegeschiedenis, vooral die van de zestiende en zeventiende eeuw, waarin de Hollanders zoveel zeeslagen voerden tegen onder andere de Engelsen en de Fransen. Bijvoorbeeld in 1672, het 'rampjaar', dat nu, dit jaar 2022, alweer 350 jaar geleden is. In de Engelse stad Kew Gardens, in de National Archives, zijn onder te titel 'Calendar of State Papers' de brieven te vinden die de admiraals van de oorlogsschepen, de bevelvoerende politici en de spionnen elkaar toestuuden in het begin van 1672, toen de Engelsen zich voorbereidden op een oorlog tegen de Republiek aan de andere kant van het Kanaal. De gehele periode van 1665-1675 valt aan de hand van dergelijke brieven, die vaak ook via wederzijds buitgemaakte (gekaapte) schepen in de Engelse archieven terecht zijn gekomen, nauwgezet te beschrijven. Maar er moet nog veel werk worden verzet om dat alles toegankelijk te maken voor hedendaagse

onderzoekers!

Met de postboot die de verbinding tussen Hellevoetsluis, de Zeeuwse eilanden en Harwich onderhield, reisden spionnen uit Engeland in volle vrijheid af en aan. Zij brachten zeer gedetailleerd essentiële informatie in kaart, welke schepen de Hollanders hadden, hoeveel kanonnen die droegen, waar dat geschut stond opgesteld, welke havens gebruikt werden en waar de schepen lagen aangemeerd, hoeveel manschappen er op die schepen mee zouden varen, hoe ver de Hollanders waren met het aanleggen van waterlinies etc. Hun belangrijkste gevolgtrekking was dat er lang niet genoeg scheepsvolk beschikbaar was om de vloot te bemannen en dat het werk aan de waterlinies niet erg opschoot. Essentiële militaire informatie dus!

Van steden als Den Briel, Vlissingen, Dordrecht en Amsterdam werd uitgebreid in kaart gebracht waar de Engelse commandanten mee te maken konden krijgen. De brieven van mannen als Silas Taylor, Langley en Aston zijn ware goudmijnen voor wie wil weten hoe het eraan toeging in Holland aan de vooravond van de tweede Engelse zeeoorlog. Overigens bestonden er ook betrekkingen op het persoonlijke vlak, die gemakkelijk tot uitwisseling van informatie konden leiden (en dat ook hebben gedaan): Aphra Behnen, een Engelse spion, onderhield vanuit Antwerpen contacten met vrienden in het Staatse leger, en de hoogste politieke ambtenaar in Engeland was getrouwd met een dame die directe familie was van de Hollandse stadhouder.

Een bijzonder detail is ook dat de Hollanders als kapers veel Engelse handelsschepen buitmaakten, waarvan de bemanning regelmatig geronseld werd om op de Hollandse marineschepen aan te monteren.

Ook over de invasie van de Fransen in datzelfde rampjaar ('redeloos, reddeloos, radeloos') vertellen de brieven, over de vernielingen die zij aanrichtten, over de val van Utrecht, over de eerste aanslag op Johan de Wit, over de vluchtelingen die hun heil zochten in Holland.

Een prachtige aanvulling op al die gegevens vormen de schilderijen en tekeningen die de gebroeders Van der Velde in die tijd maakten van zowel de Hollandse als (later) ook de Engelse schepen en van hun onderlinge zeeslagen. In het Maritiem museum in Amsterdam en in de tentoonstellingscatalogus van de expositie die daar nu gehouden wordt, is veel terug te vinden over dat spannende jaar 1672.

Bijzonder was ook de vondst in de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag van een drietal boekjes van Andries Schoenmaker, waarin vele prenten, schilderijen en afbeeldingen van munten staan die een prachtig beeld geven van die tijd, o.a. van door de Fransen vernielde dorpen en gebouwen.

De combinatie van al die archiefgegevens en al dat beeldmateriaal leverde een boeiende avond op, niet in het minst ook door het enthousiasme van de spreker en zijn deskundigheid. Voor wie meer wil weten over deze periode in onze vaderlandse geschiedenis ligt er binnenkort een nieuw boek in de winkel van de hand van Anne Doedens, getiteld 'Agenten voor de koning', waarin het bovenstaande verhaal, voorzien van vele illustraties, uit de doeken wordt gedaan. Het boek verschijnt in maart bij uitgeverij Waanders in Zwolle.

Na afloop van deze lezing heeft het bestuur de elf leden die hadden ingelogd op de digitale sessie om hun commentaar gevraagd.

vervolg op pagina 18

Paleografie

In uw PDF Reader kunt u het document op pagina 17 vergroten.

NGV Stamboom Containers

Dé plek waar je jouw genealogisch onderzoek deelt met andere leden!

WEBSITE NGV VERRASSEND VERLEED

Startpagina Zoek Aanmelden

Zoekresultaten

Treffers 1 t/m 50 van 324 voor **Familienaam bevat appel**

1 2 3 4 5 ... 7» Volgende» Pagina # OK Spreidingskaart

#	Familienaam, Voorna(alm(en))	Persoon-ID	Geboren / Gedoopt	Plaats	Stamboom
1	Appel, Anie	I8696	geb. 1 apr. 1806	Sloten gem. Amsterdam Nhl, Nederland P	fam. Vis
2	Appel, Elizabeth	I22186			Boom 007
3	Appel, Elizabeth	I22186			Boom 008
4	Appel, Guurtje	I594			Boom 002
5	Appel, Marijtje	I14637			Boom 007
6	Appel, Marijtje	I14637			Boom 008
7	Appel, Symon				fam. Vis
8	Appelaar, Johanna Maria				Boom 007
9	Appelaar, Johanna Maria				Boom 008
10	Appelboom, Dirk				Boom 007
11	Appelboom, Dirk				Boom 008
12	Appelboom, Pieter				Boom 007
13	Appelboom, Pieter				Boom 008
14	Appeldoorn, Adrianus				Boom 007
15	Appeldoorn, Adrianus				Boom 008
16	Appeldoorn, Berendina				Boom 003
17	Appeldoorn, Cornelis				Boom 007
18	Appeldoorn, Cornelis				Boom 008
19	Appeldoorn, Cornelis				Boom 007
20	Appeldoorn, Cornelis				Boom 008
21	Appeldoorn, Cornelis Jansen				Boom 007
22	Appeldoorn, Cornelis Jansen				Boom 008
23	Appeldoorn, Elijv				Boom 005
24	Appeldoorn, Evertje				Boom 007
25	Appeldoorn, Evertje				Boom 008
26	Appeldoorn, Liliqous				Boom 001
					Boom 007

Pieter Appelboom

♂ ca. 1789 -

Geboorte	ca. 1789
Vader	Dirk Appelboom
Moeder	Marijtje Appel
Gezin	Geertruij Storm, geb. ca. 1808
Getrouwd	5 mei 1839 Aikmaar, NH, NL
	Type: civil

https://www.ngv-stamboom.online/tng/getperson.php?personID=114635&tree=Boom007

Kijk eens in de Stamboomcontainer. Ga naar <https://www.ngv-stamboom.online/tng/> U kunt daar stambomen van anderen doorzoeken, maar ook een Gedcom van uw bestand uploaden. Wie weet komt u hierdoor over uw onderzoek in contact met andere genealogen. Voor verdere informatie kunt u terecht bij voorzitter-owf@ngv.nl

NGV Stamboom Containers

Jheronimus van Culemborg, vries-
 heer van Spallant, Vrittan, Vriede
 ghyer ter Leede, Leende, Vriedenborg, 19.

Serontuete Manasse Culemborg, vries-
 sijnns, en is geboefen Tacquij Meertkens bij de
 Compagnie, selijck bij lef met so hebbs off,
 gesprootels. Ende lasten so noemdel dat Egi
 hem in goede acht neemt ende in striete discipline
 hont op dat metter tijt es goet in bequamen
 soldaat vuyt hem, maer overds en gijns vader
 en vrients het meeste ront ontvint van hem,
 minnes hebber. Selijck bij ons vertrouwen
 en so heer mede berichts in de besijerunges
 des Demoorandes Datum Culemborg den 9. Junij
 1628. sijes betenij.

In goede vinnit
 Jheronimus van
 Culemborg

Zeven leden hebben gereageerd. De meningen over de inhoud van het gebodene liepen uiteen van 'eenzijdig en saai' (1x) tot 'interessant' (4x). Over het enthousiasme van de spreker bestond geen meningsverschil.

De overige opmerkingen gingen over de wijze van presenteren, de regie, het geluid en de positie van de camera. Wij moeten inderdaad nog veel leren over de wijze waarop digitale bijeenkomsten technisch gezien moeten worden aangeboden. Al doende leert men en deze feedback, gekoppeld aan andere ervaringen binnen verschillende afdelingen van de NGV, gaan wij nauwgezet bestuderen. We gaan in ieder geval via oefensessies eerst proberen of wij de techniek beter in onze vingers kunnen krijgen, want daar storen de kijkers zich het meest aan. 'Gelukkig ging een en ander na de pauze al beduidend beter' merkte een van de inzenders op.

Ben Leek

70 jaar genealogie

Op 17 februari 2022 werd de lezing verzorgd door een van onze langstzittende leden Klaas Bant. Er was toestemming om een zestal leden in het WFA te ontvangen: corona is op de terugweg!

Klaas werd in Beets geboren op 15 mei 1935. In 1949 zette hij zijn eerste schreden op het gebied van de genealogie door een stamtafel te maken van de huizen van de Hollandse graven, waarvan hij ons het voorblad liet zien. Via 'tante Keetje' (1876-1959) kwamen we terecht bij de boerderij van de familie Bant op het Groenland in Edam. Klaas liet ons een verhaal horen van een familie waarin nogal wat gebeurde. Met schitterende foto's werd het verhaal, ik kan beter schrijven de geschiedenis, van de familie Bant geïllustreerd. Het gaat te ver om alle dingen na te vertellen. Bijzonder is het naambordje van de weduwe K. Bant. Hij trof het aan in een gereedschapskist van een familielid en heeft het op een nette manier af kunnen troggelen. "Als ik overleden ben is mijn vrouw *Wed. K. Bant.*" Hij kreeg het mee en toonde het met trots.

Klaas noemde drie opmerkelijke momenten in de lange periode van onderzoek. Telkens als hij stuitte op een stapel foto's, en hij heeft er heel veel, of op documenten, dan vroeg hij: "Wat gaat daar mee gebeuren". "Nou, dat gooien we wel weg". "Nee, we gooien niks weg. Geef maar aan mij". En Klaas ging weer naar huis met een schoenendoos vol foto's of andere documenten. Een huishoudboekje van Jan Bant, boer in Ransdorp, uit 1915- 1916 laat de jaarinkomsten zien: f. 578,23.

Een eigendomsbewijs van Willem Groot, landman wonende te Overleek van het 'aan

hem toegewezen aandeel in de drooggemaakte Monnikmeer, bestaande in een kaveling land, gelegen onder de gemeente Monnickendam' van 27 december 1864.

Jammer dat geen van de leden de moeite nam om naar het Westfries Archief te komen. Maar daar zal wel een reden voor zijn. Ook via Teams was de belangstelling mager. Soms vraag je je af: waar doen we het allemaal voor?

Dick Waalboer

Een huwelijk aan diggelen

Lezing door Dieuwertje Duijn (Archeologie West-Friesland) op 17 maart 2022.

Het verhaal van Dieuwertje Duijn over dokter Zacheus de Jager is gebaseerd op archeologische vondsten in Enkhuizen en op tal van notariële akten in het Westfries Archief en in Noord Hollands en het Nationaal Archief.

Dieuwertje Duijn

Zacheus werd in 1599 in Alkmaar geboren als zoon van een predikant.

Zacheus de Jager

In 1617 start hij zijn opleiding aan de universiteit in Leiden.

Na zijn opleiding verhuist hij naar Enkhuizen om daar als arts te werken.

Hij trouwt voor 1626 met Catharina van Veen. Het echtpaar krijgt vier kinderen.

In 1636 is Zacheus medeoprichter van het gilde van doktoren en chirurgijns in Enkhuizen. Door onderlinge ruzies werd dit gilde na acht jaar opgeheven.

Zacheus is te zien op een schilderij van Christiaan Coevershoff uit 1640, waarop Zacheus aan andere doktoren een anatomische les geeft.

Dieuwertje neemt ons mee naar de Waag aan de Kaasmarkt in Enkhuizen waar het gilde een kamer kreeg. De kamer is er nog steeds op de bovenverdieping en we krijgen een kijkje in deze kamer. Alsof je plotseling in de vroeg 17^e eeuw terecht gekomen bent. Dieuwertje sleept ons mee naar de Torenstraat en Baanstraat in Enkhuizen.

Bij de opgravingen die gedaan zijn in de Torenstraat in de winter van 2008-2009 werden ongeveer 500 voorwerpen of fragmenten daarvan gevonden. Dat er een dokter gewoond heeft is duidelijk. Er werden onder andere vier urineglazen, twee zandloperglazen, een glazen trechter en een kolfglas gevonden.

Aanleiding voor verder historisch onderzoek waren 120 notariële akten

en stukken in het Nationaal Archief.

In 1637 hertrouwt Zacheus met Margaretha van Beresteyn. Haar vader Paulus was een rijk koopman en de bouwer van het Peperhuis (1625) in Enkhuizen.

We krijgen een aangrijpend verhaal over het wel en wee van het gezin van Zacheus. Er is regelmatig ruzie in het gezin. Geld speelt kennelijk geen rol want Margaretha, de vrouw des huizes, zit om de haverklap bij haar notaris Samsom om haar beklag over haar man te doen en laat dit ook vastleggen. In 1650 overlijdt Zacheus.

Margaretha eist f 1.000 uit de boedel en laat de zaak in 1652 zelf voorkomen bij het Hof van Holland in 's Gravenhage.

Verder vertelt Dieuwertje over inventarissen uit die tijd en wat er zoal in de Torenstraat gevonden is. 113 voorwerpen van keramiek, 92 voorwerpen van glas, lakzegels, voedselresten zoals zaden, pitten, schillen en botten. Voorwerpen van metaal, hout, been, textiel en dergelijke. Bij determinatie kon onder andere vastgesteld worden van welke vruchten de pitten waren, welke smaakmakers er in die tijd gebruikt werden, welke vis er gegeten werd en van welke dieren de botten waren.

Als u de lezing niet heeft bijgewoond dan heeft u echt wat gemist. Wilt u nog iets meer van het bovenstaande weten: er een boek uitgegeven is met dezelfde titel 'Een huwelijk aan diggelen'. Het boek kost € 15 en is te bestellen door een e-mail te sturen naar archeologie@hoorn.nl . Kijk ook op <https://www.archeologiewestfriesland.nl/publicatie/een-huwelijk-aan-diggelen/>

Dick Waalboer

Hoe blijft moeders achternaam bestaan? een inkijsje in een familie Hardenberg/Hartenberg

In de eerste aflevering dit jaar van Gens Nostra (jaargang 77, nummer 1. Januari 2022), het tijdschrift voor familiegeschiedenis, heemkunde, genetica en heraldiek van de NGV, heeft Rob Dix een artikel gepubliceerd over de vererving van een familienaam in de vrouwelijke lijn. Hij onderscheidt daarbij een zestal mogelijkheden.

Omdat er recentelijk bij onze afdeling via de helpdesk van Oud Hoorn een opmerking binnen is gekomen van een genealoog die zijdelings met deze kwestie te maken heeft gekregen, is dit een mooie aanleiding aan de hand van de mogelijkheden die Rob Dix noemt deze zaak te onderzoeken.

Ik zal eerst de opmerking voorleggen:

In onze zoektocht naar voorouders en hun aanverwanten vinden we een Arie Hartenberg (1825 - 1848), zoon van Jan Oosterman en Grietje Hartenberg.

Het is ons een raadsel waarom hij op de geboorteacte met de achternaam van zijn moeder staat genoteerd. Hij was het 5e kind, dus niet geboren buiten het huwelijk. Op zijn overlijdensakte staat hij wel genoemd als Arie Oosterman.

Het bevolkingsregister van Hoorn uit 1830 vermeldt een familie Oosterman, die aan het Achterom op nummer 6 woont en uit zeven leden bestaat, allen geboren en RK gedoopt in Hoorn. Een korte zoektocht levert de volgende gegevens op:

Johannes Franciscus (Jan) Oosterman, geboren Hoorn ca 1780, schippersknecht, overleden Hoorn 13-09-1857, 77 jaar oud.

Hij trouwt (1) **Hester Posthumus**. Uit dit huwelijk worden twee kinderen geboren:

Theodorus Oosterman, gedoopt 01-10-1807

Claasje Oosterman, geboren ca 1809

Hij trouwt (2) Hoorn 22-05-1814 met **Margaretha (Grietje) Hardenberg**, gedoopt 29-10-1786, dienstmaagd, 27 jaar. Zij is een dochter van **Arend (Adriaan) Hardenberg**, j.m., afkomstig uit Damme, kaarsenmaker en **Trijntje den Boer**, die 26-05-1795 trouwden in het stadhuis in Hoorn. Bij de ondertrouwinschrijving werd de acte 'pro deo' afgegeven. Grietje overlijdt in Hoorn op 15-04-1832, 44 jaar oud.

Kinderen uit dit huwelijk:

1. Dirk Oosterman, geboren ca 1816 (overleden Hoorn 23-03-1860, trouwt Hoorn 08-08-1841 met Catharina Tros)

2. levenloos geboren kind 20-06-1817

3. Trijntje Oosterman, geboren 07-11-1818, (overleden Naarden 12-04-1853, (trouwt Naarden 02-06-1841 Willem Tomassen)

4. Maria (Mietje) Elisabeth Oosterman, geboren 02-02-1824, overleden 02-07-1824, bijna een half jaar oud.

5. Arend (Arie) Hartenberg, geboren 01-12-1825

6. Maria Elisabeth Oosterman, geboren 19-05-1829, overleden 06-12-1829, een half jaar oud.

Het gaat om het vijfde kind, Arend (Arie), van wiens geboorte op 2 december 1825 aangifte wordt gedaan door de vader Jan Oosterman en op diens verzoek door twee getuigen, die, in tegenstelling tot de vader, wel kunnen schrijven. Het kind wordt ingeschreven als Arend Hartenberg. Bij de aangifte van zijn overlijden op 19 juli 1848 is hij 23 jaar, ongehuwd en wordt zijn naam vermeld als Arend Oosterman. Zijn moeder, Grietje Hardenberg, is dan al overleden. Zijn vader kan overigens nog steeds niet schrijven.

Wat is hier aan de hand? Laten we proberen de classificatie van Rob Dix te volgen.

Categorie 1: er is bij koninklijk besluit toestemming gegeven voor het doorgeven van een familienaam in de vrouwelijke lijn (zie de familie Van Oranje). De familie Oosterman is niet van adel, dus niet van toepassing hier.

Categorie 2: de vader is onbekend, het kind wordt niet erkend en krijgt automatisch de naam van de moeder. Omdat Jan Oosterman zelf zijn zoon aangeeft, lijkt deze mogelijkheid hier uitgesloten.

Categorie 3: een springnaam. Ik citeer nu uit het onderhavige artikel: “Volledige vernoeming, ook wel bekend als cognatiesche springnaam. (*bij een bilaterale of cognatiesche afstamming worden de mannelijke en vrouwelijke lijn als gelijkwaardig beschouwd, redactie*). Het betreft de volledige vernoeming van een kind naar een grootouder van moederskant of naar een oom of tante om redenen van piëteit, of te verwachten financieel voordeel (erfenis) of om het uitsterven van een bijzondere (voor)naam te voorkomen. (...) Het betreft meestal maar één kind binnen een gezin.” Met andere woorden: het gaat om een achternaam die niet, zoals nu gebruikelijk, van vader op kinderen werd doorgegeven, maar die volgens onvoorspelbare en onregelmatige patronen van de ene persoon op de andere overging – in een aantal gevallen van grootvader op kleinzoon. Dit kan hier natuurlijk heel goed mogelijk zijn geweest, waarbij financiële redenen niet voor de hand liggen gezien de toevoeging ‘pro deo’ bij de trouwakte.

Categorie 4: alle kinderen gaan de familienaam van de moeder voeren. Dat is in ons geval niet aan de hand.

Categorie 5: naamsaanneming, waarbij bijvoorbeeld bij hertrouwen van een weduwe de kinderen uit een tweede huwelijk de familienaam van haar eerste echtgenoot krijgen. Ook dit is hier niet aan de hand.

Categorie 6: veranderende wetgeving. Bij de verplichte naamsaanneming in 1811 en bij de wijziging van het naamrecht in 1998 werd de keuze aan ouders gegeven welke achternaam zij aan hun kinderen wilden geven. Ook dat is hier niet aan de orde.

We gaan dus terug naar categorie 3.

Margaretha Hardenberg, gedoopt In Hoorn (statie Sint Franciscus) op 07-09-1786 had uit het eerste huwelijk van haar vader twee zussen (Maria, geboren 1784, en Catharina, geboren 1787) en één broer (Johannes, geboren 1789).

Hoewel ik de overlijdensdata van haar vader en haar broer niet heb kunnen vinden, ga ik ervan uit dat de leeftijd van haar vader en het feit dat een van de zonen uit zijn tweede huwelijk ook Johannes werd genoemd (en het dus aannemelijk is dat de eerste Johannes intussen al overleden was) het goed voorstelbaar maken dat Margaretha haar tweede zoon haar eigen achternaam heeft meegegeven om die op deze wijze te kunnen 'bewaren'. Dat haar man dat bij het overlijden van Arend niet heeft vermeld aan de betreffende ambtenaar, is ook aannemelijk. Het ging om zijn zoon en er bestond nog geen Burgerlijke Stand met eigen archiefgegevens, die de ambtenaar kon raadplegen. Eventuele verdere privéredenen laten zich moeilijk raden bij gebrek aan bronnen!

Dat het 'opzetje' van Margaretha mislukte door het te vroege overlijden van haar zoon, is jammer, maar gelukkig heeft zij dat door haar eigen vroege dood nooit geweten.

Overigens leefde de naam wel voort in de zonen uit het tweede huwelijk van haar vader (met **Hendrica Willems**, Hoorn 6 september 1789), te weten Henricus, Wilhelmus en Johannes.

Het tweede gedeelte van de vraag is *"of jullie weten of er in 1848 ziektes in Hoorn heersten die de vroege dood van Arie kunnen verklaren, hij werd maar 23 jaar oud. Of kan ik ergens in jullie archieven een overzicht vinden van oorzaken van overlijden, doodsbriefjes, o.i.d.?"* Een definitief antwoord daarop is moeilijk te geven. Over het vroegtijdig overlijden van Arend Oosterman biedt de site van het Westfries Archief geen gegevens. Er is geen ingang op het bewaard gebleven zijn van verklaringen van overlijden (doodsbriefjes) binnen de gemeente Hoorn. Voor informatie over redenen van (vroeg) overlijden, bijvoorbeeld een gewapend conflict, een reis naar verre oorden of een epidemie, staan de onderzoeker wel vele historische werken over Hoorn of over binnen haar grenzen gevestigde instellingen ten dienste. Daarin kan gezocht worden naar mededelingen over bijvoorbeeld cholera of andere epidemieën. Daarvoor beschikt het WFA over een uitgebreide bibliotheek. De daarin opgeslagen publicaties kunnen op aanvraag worden ingezien in de studiezaal.

Wie denkt dat hij/zij de vragensteller kan helpen met haar onderzoek en/of meer gegevens heeft over het bovenstaande, wordt vriendelijk verzocht contact op te nemen met

Tjitske Oosterman - de Jong via redactie-owf@ngv.nl. De redactie zal u in contact brengen met mevrouw Oosterman.

Ben Leek

Nieuws van het archief

Coronamaatregelen en de studiezaal

Dankzij het versoepelen van de coronamaatregelen kunnen bezoekers de studiezaal van het Westfries Archief weer bezoeken van dinsdag t/m vrijdag. Het maken van een afspraak en het aanvragen van stukken kan via de website. Op dinsdag en vrijdag is er tevens vrije inloop, bezoekers kunnen dan ook zonder afspraak langskomen en ter plekke stukken aanvragen.

In 2021 was de studiezaal vanwege de verschillende lockdowns een groot deel van het jaar alleen op afspraak te bezoeken. Er konden bijvoorbeeld slechts vier mensen tegelijk op de studiezaal. Een korte periode was de studiezaal zelfs dicht. Hopelijk wordt 2022 het jaar waarin de studiezaal zoals vanouds weer gewoon open is en iedereen die dat wil zijn onderzoek kan doen.

Inventaris gemeente Hoorn 1816-1949 gepubliceerd

Eind december 2021 werd de inventaris van het gemeentearchief Hoorn over de periode 1816-1949 op de website van het Westfries Archief gepubliceerd. Het archief stond al langer in de depots van het archief, maar de inventaris was nog niet volledig klaar. Tot nu! In totaal is 218 meter aan archiefstukken beschreven, meer dan 19.000 beschrijvingen zijn in de inventaris opgenomen. Historici, onderzoekers en andere geïnteresseerden kunnen vanaf nu via de website van het Westfries Archief zien welke archiefstukken er zijn ([zie hier](#)).

Een groot deel van het Hoorns verleden is nu makkelijker vindbaar en doorzoekbaar gemaakt. Het gemeentearchief van Hoorn bestaat uit notulen en besluiten van het gemeentebestuur. Maar ook uit verleende bouwvergunningen, benoemingen, dossiers over onderwijs, openbare orde, gezondheidszorg, dienstplicht, feestelijkheden en nog veel meer. Volgens Burgemeester Jan Nieuwenburg, tevens bestuurslid van het Westfries Archief, beslaat het gemeentearchief van Hoorn een belangrijke periode: "De negentiende eeuw, het begin van de industrialisatie, de democratisering, de eerste nieuwbouw in het Venenlaanwartier en Hoorn-Noord en daarna de oorlogsjaren. Deze periode bepaalt deels hoe Hoorn er nu uitziet."

In 1979 zijn verschillende gemeenten in Westfriesland gefuseerd. Om ervoor te zorgen dat de archieven van deze gemeenten bewaard bleven en toegankelijk werden, is het Westfries Archief opgericht. Het Westfries Archief heeft sinds die tijd alle archieven van gemeenten van vóór 1950 in kaart gebracht. Het inventariseren van de oude Westfries gemeentearchieven was een enorme klus. Het overbrengen van archieven gaat nu anders dan in 1979. De gemeenten doen dat tegenwoordig al na 20 jaar en ze worden altijd al in kaart gebracht vóór de overbrenging naar het Westfries Archief. En zijn daardoor vrijwel meteen beschikbaar voor onderzoekers. De Westfries gemeenten zetten zo een al meer dan 40 jaar durende samenwerking voort.

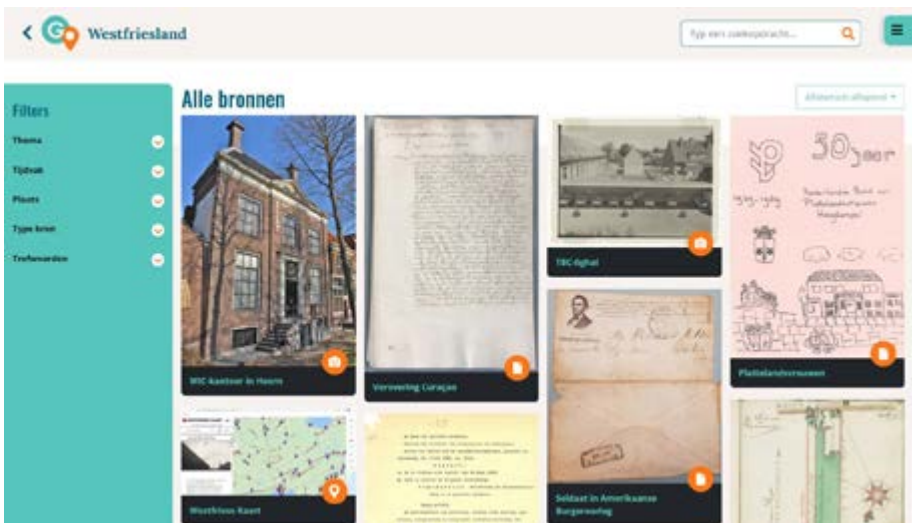

Een van de mooiste archiefstukken: het gemeentewapen, officieel vastgesteld op 20 februari 1816 (inventarisnummer 14573).

Geschiedenislokaal Westfriesland is vernieuwd

Het bronnenplatform GeschiedenisLokaal heeft een fris nieuw uiterlijk! Op GeschiedenisLokaal Westfriesland staan primaire bronnen over de geschiedenis van de regio Westfriesland. De bronnen komen uit de collectie van het Westfries Archief en andere lokale erfgoedinstellingen, zoals het Westfries Museum. Bij elke bron staat een afbeelding van een archiefstuk en een stukje informatie. De bronnen zijn gratis te downloaden op hoge resolutie. Leerlingen en leraren kunnen ze dan bijvoorbeeld gebruiken in presentaties, op het digibord of in profielwerkstukken.

De bronnen zijn ondergebracht in thema's die aansluiten op de tien tijdvakken die gebruikt worden in het voortgezet onderwijs. Op GeschiedenisLokaal Westfriesland staan nu vijf thema's: Tweede Wereldoorlog, besmettelijke ziekten, slavernij, Westfriezen op zee en vrouwenrecht.

Het uiterlijk en de structuur van de website zijn aangepast. Nieuw zijn transcripties en hertalingen van bepaalde bronnen.

Zo worden de leerlingen geholpen met het lezen en begrijpen van oude teksten. Ook nieuw is dat via een kaart kan worden bekeken op welke plek op aarde een bron betrekking heeft. Tevens is er een tijdlijn toegevoegd. Bijzonder is dat bij bepaalde bronnen een 'toen en nu' is gemaakt, een situatie uit het verleden kan dan met het heden worden vergeleken.

Op Geschiedenislokaal staan naast Westfriesland ook nog bronnen van andere regio's. GeschiedenisLokaal Westfriesland is een educatieve website bedoeld voor leraren en leerlingen in het voortgezet onderwijs, en voor iedereen met een historische interesse in Westfriesland.

Cursus stamboomonderzoek, voorjaar 2022

Gelukkig kan het weer! Lange tijd was het vanwege de corona-maatregelen niet mogelijk, maar in maart is er weer een cursus gestart in het Westfries Archief. De cursus Stamboomonderzoek voor beginners wordt verzorgd door de afdeling Oostelijk West-Friesland van de NGV. Er was bijzonder veel belangstelling voor de cursus. De cursus is volgeboekt, de cursus in het najaar zit ook al vol. We wensen de cursisten veel succes en plezier met het uitzoeken van hun familiegeschiedenis.

Stembureau westfries archief

Op woensdag 16 maart was het archief een stembureau voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2022. In totaal brachten 342 inwoners van de gemeente Hoorn hun stem uit in de studiezaal.

Een stembureau stelt andere eisen aan een ruimte dan een studiezaal. Tafels en stoelen maakten plaats voor stemhokjes en werkplekken voor de stembureauleden. En om er voor te zorgen dat anderen niet zien wat je stemt, werden een aantal beveiligingscamera's tijdelijk uitgeschakeld en een raam geblindeerd.

Intussen ging de reguliere dienstverlening van het Westfries Archief gewoon door. Bezoekers die archiefstukken wilden raadplegen, konden terecht in een andere ruimte van het gebouw.

Sanne Maasbach

Misschien zit hier iets voor u bij

Korte signalementen van binnengekomen afdelingstijdschriften die u kunt inzien in onze afdelingsbibliotheek. Alle overige, reeds gedigitaliseerde tijdschriften kunt u raadplegen via de site van de NGV.

Afdelingsblad HNK (Hollands Noorderkwartier) jg. 36, nr.1, maart 2022

Voorouders zoeken (familie Verdwaald)

Droogmakerijen in Noord-Holland, deel 6

Verslag van een lezing over René Descartes en diens vriendschapsbanden in en rondom Egmond. (zie ook de publicatie René Descartes in Egmond 1643-1649 door de spreker,

Peter van de Berg, voorzitter van de afdeling HNK)

Via een ruilabonnement beschikken wij over:

Westfriese Families (tijdschrift van de stichting Westfriese Families) jg. 62, nr. 3, december 2021

Kwartierstaat **Joris Ruijter** (Westerblokker 09-09-1885, overleden Oosterblokker 04-03-1928). Hij trouwt Nibbixwoud 24-04-1879 met **Marijtje Commandeur**, geboren Wognum 06-12-1857, overleden Oosterblokker 25-02-1929.

Vier generaties van de familie Bouke(n)s, die allen teruggaan op **Caspar Boukes** die 06-04-1793 in Edam wordt ingeschreven als kleermaker en afkomstig is uit Menslage (Duitsland). Hij is daar rond 1769 geboren en overlijdt in Edam 18-03-1825. Hij is getrouwd met **Dina/Magteltje Prijms**, geboren Duitsland omstreeks 1770, overleden Edam 26-09-1845.

Jan Claasz Braam: een zoektocht in notariële akten naar aanvullingen op de genealogie Braam.

GEM (Genealogisch Erfgoed Magazine) jaargang 30, nr. 1, februari 2022

“GEM wil door het publiceren van artikelen over de kleine geschiedenis van Nederland meer inzicht geven in het dagelijks leven van onze voorouders vanaf de 17de eeuw. Daarnaast worden ook nieuwe ontwikkelingen in en rond de genealogie besproken”.

Uitgaande van deze missie brengt het eerste nummer van het nieuwe jaar artikelen over onder andere: verplicht vaccineren, de verschillende benamingen van de maanden, **Wes van Eunen** (humorist, zanger, schrijver van liedjes en acteur in de jaren 1890-1925), **Johannes Inhulsen** (geboren in Hoorn 26-12-1732 als zoon van **Geertje Geuzendam**), geschiedenis van de hygiëne, kwakzalverij met elektriciteit, desertie bij de VOC en het verslag van een lezing over DNA.

Een vaste rubriek in ieder nummer is het overzicht van recent verschenen publicaties in genealogische tijdschriften en afdelingsbladen van de NGV.

Oud Hoorn (kwartaalblad van de vereniging Oud Hoorn) jg. 44, 2022.1

De geschiedenis van het Diaconiehuis aan het Achterom, van regentenwoning via tehuis voor armen en ouden van dagen naar uitvaartcentrum.

Hoorn in het jaar 1672.

Grote Oost 7, bewonersgeschiedenis (**Claas Jansz Cruijl**) en bouwgeschiedenis.

Ramen 11, bewonersgeschiedenis (**Willem Willemsz van Someren**) en bouwgeschiedenis.

Hendrik Jacob Selie (1822-1900), gehuwd met **Anna Tros** (1830-1910): vier generaties vissers in Hoorn.

Ben Leek

Transcriptie van pagina's 16/17

Floris grave van Culenborch vrij-
heere van Pallant, Wittem, Weerde,
heere ter Leede, Lienden, Wildenborch etc.

Eerentveste manhafte lieve bijsunder, wij
scynden onsen gewesene lacquey Meeckeren bij de
compaignie, gelijk wij lest met u hebben aff-
gesproocken. Ende lasten u nochmaels dat ghij
hem in goede acht neemt ende in stricte discipline
hout op dat metter tijt een goedt ende bequaem
soldaet uuyt hem mach werden ende zijnen vader
ende vrunden het meeste contentement van hem
meugen hebben, gelijk wij ons vertrouwen
ende u hiermede bevelen in de bescherminge
des almoogenden. Datum Culenborch den 9^{en} Junii
1628 Stijlo Veteri

U goede vrundt
Floris grave van Culenborch

Aan dit nummer werkten mee

Henk Flierman, Joke Ignjatovic, Ben Leek, Sanne Maasbach, Tjitske Oosterman - de Jong en Dick Waalboer

In het volgende nummer

Het volgende nummer bevat in ieder geval eerste deel van de kwartierstaat van Klaas Bant, en een stamreeks van Edmuntinga Cornelia Maria de Haan (geboren Zwaag 12-02-1912, overleden Hoorn 11-12-2001) met als toegift de geschiedenis en de bewoners van het pand Keern 137 in Hoorn.

Hopelijk mogen wij ook bijdragen van andere leden van onze afdeling OWF tegemoet zien.

Ben Leek, hoofdredacteur

Mutaties

Wij hebben aan het einde van 2021 afscheid genomen van de volgende leden:

Dhr B. **Dijkmans** uit BOVENKARSPÉL

Mw H. **Ruder-Bakker** uit DELFT

Dhr J. **Kukler** uit HOORN

Mw H.J.A. **Kukler-van Gemert** uit HOORN

Mw T. **Verhoef-van Rijn** uit WOGNUM

Dhr S. **Hinse** uit HOOGWOUD

Mw J.M. **Bakker** uit THONEX, ZWITZERLAND

Mw G.M. **Meyjes** uit MEDEMBLIK

Mw M.M. **Aartse Tuijn-Smal** uit HOORN

Dhr A. **Wessels** uit HOORN

Stand per 31 december 2021: 103 leden + 8 bijkomende leden = 111 leden totaal.

Bij de vorige telling, in het najaar, waren dat 113 + 8 = 121 leden.

Dit betekent een verlies van 10 gedeeld door 1.21 = 8,26% , waar een landelijk verlies van 4,35 % tegenover staat.

Maar gelukkig wij verwelkomen ook een nieuw lid

Mw **A.E.M. van der Jagt** uit HOORN

Wij zijn geschrokken van het relatief hoge aantal opzeggingen aan het einde van het vorige kalenderjaar. Wij hadden al eerder aan het hoofdbestuur gevraagd – en hebben die vraag nu herhaald - of het mogelijk is om afdelingsbesturen direct te informeren wanneer er opzeggingen worden gedaan. Wellicht is het dan mogelijk in bepaalde gevallen tot een gesprek te komen over de reden van de opzegging en er wellicht lering uit te trekken voor de NGV.

Uit een eerste peiling door het bestuur van OWF is gebleken dat ziekte, lichamelijke problemen en (hoge) ouderdom, of het stoppen met werkzaamheden waarbij de informatie vanuit de NGV nodig is en de NGV dus niet meer aansluit bij de behoeften, als redenen worden opgegeven.

Alleszins begrijpelijk gelukkig en niet iets waarover de NGV of onze afdeling zich schuldig zou moeten voelen. Des te meer dringt de noodzaak zich op om nieuwe en vooral jongere leden te werven!

Ben Leek

Koggenland

verschijnt in 2022 in de maanden maart, juni, september en december. De sluitingsdatum voor het volgende reguliere nummer is 15 juni 2022.

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de door derden ondertekende artikelen.

Uw reacties op 'Vragen' en andere publicaties plaatsen wij graag in "Koggenland" zodat ook anderen dan de direct betrokkene van uw reacties kunnen profiteren.

© Voor het overnemen van artikelen of delen daarvan is toestemming vereist van de redactie en de auteur.

Voorouderspreekuur

elke 2e vrijdag van de maanden
januari, maart, mei, september en november
van 14:00 tot 16:00 uur

Westfries Archief, Blauwe Berg 5c, 1625 NT Hoorn

Door de coronaperikelen zijn er geen spreken

Richtlijnen voor auteurs

De kopij dient digitaal aangeleverd te worden in Word, zonder gebruik van enige opmaak bij voorkeur via e-mailadres:

redactie-owf@ngv.nl

Afbeeldingen dienen apart te worden aangeleverd. Dit kan in de vorm van scherpe foto's of digitaal per e-mail. Digitale afbeeldingen dienen van goede kwaliteit te zijn: ten minste 300 dpi op het gewenste formaat.

U kunt altijd op assistentie van de redactie rekenen.

De bibliotheek van onze afdeling

Onze bibliotheek is te vinden in het Westfries Archief.
De bibliotheek is geopend op dinsdag en vrijdag van
09.00 uur tot 17.00 uur.

Voor het lenen van materiaal kunt u terecht tijdens de
bijeenkomsten en het Voorouderspreekuur.

Bestuur en functieverdeling

Voorzitter

Dick Waalboer, Oosterstraat 56, 1654 JM Benningbroek 0229 - 59 17 46
e-mail: voorzitter-owf@ngv.nl

Secretaris

Joke Ignjatovic, Klagerstuin 150, 1689 JX Zwaag 06 51 34 81 89
e-mail: secretaris-owf@ngv.nl

Penningmeester

Henk Flierman, Kloosterpoort 1, 1613 EV Grootebroek 0228 - 51 31 05
e-mail: penningmeester-owf@ngv.nl

Algemeen bestuurslid, werkgroep bibliotheek, opvang nieuwe leden
vacature

Algemeen bestuurslid, Communicatie/ PR
vacature

Algemeen bestuurslid, organisatie lezingen

Marijke van Teunenbroek, Robert Stolzhof 292, 1628 XA Hoorn 06 22 34 25 98
e-mail: evenementen-owf@ngv.nl

Algemeen bestuurslid, hoofdredacteur

Ben H.T.J. Leek, Koperslager 41, 1625 AK Hoorn 0229 - 23 29 35
e-mail: redactie-owf@ngv.nl

Homepage:

<https://www.ngv.nl/>

Webmasters

Dick Waalboer/Joke Ignjatovic

Redactie Koggenland

Ben H.T.J. Leek, Koperslager 41, 1625 AK Hoorn 0229 - 23 29 35
e-mail: redactie-owf@ngv.nl

Dick Waalboer, Oosterstraat 56, 1654 JM Benningbroek 0229 - 59 17 46
e-mail: voorzitter-owf@ngv.nl

Verenigingsgebouw

Westfries Archief, Blauwe Berg 5c, 1625 NT Hoorn 0229 - 28 25 00
<https://www.westfriesarchief.nl/>

Hoornicker

Hop

ZUYDER

ZEE

HOLLANDIA
PARS SEPTENTRIONALIS,
Vulgo
WESTVRIESLAND en
TNOORDER QUARTIER.

